

Praznik v septembru

Vsako leto septembra pišemo o našem prazniku samoupravljanja. Veliko, zelo izčrpno je bilo o tem doslej pisano. Avtorji teh uvodnikov so dali tudi razne naslove. Današnji ni manjvreden od tistih, ki so že v prvi vrstici poudarjali samoupravljanje.

Samoupravljanje je način našega dela. Ni niti osnovni in ne stranski. Samo to imamo in to raste z nami. Nekateri bomo preživelci pretežni del

aktivnega življenja v stiku z okolico v duhu dogovarjanja in sporazumevanja. Slednje je samoupravljanje.

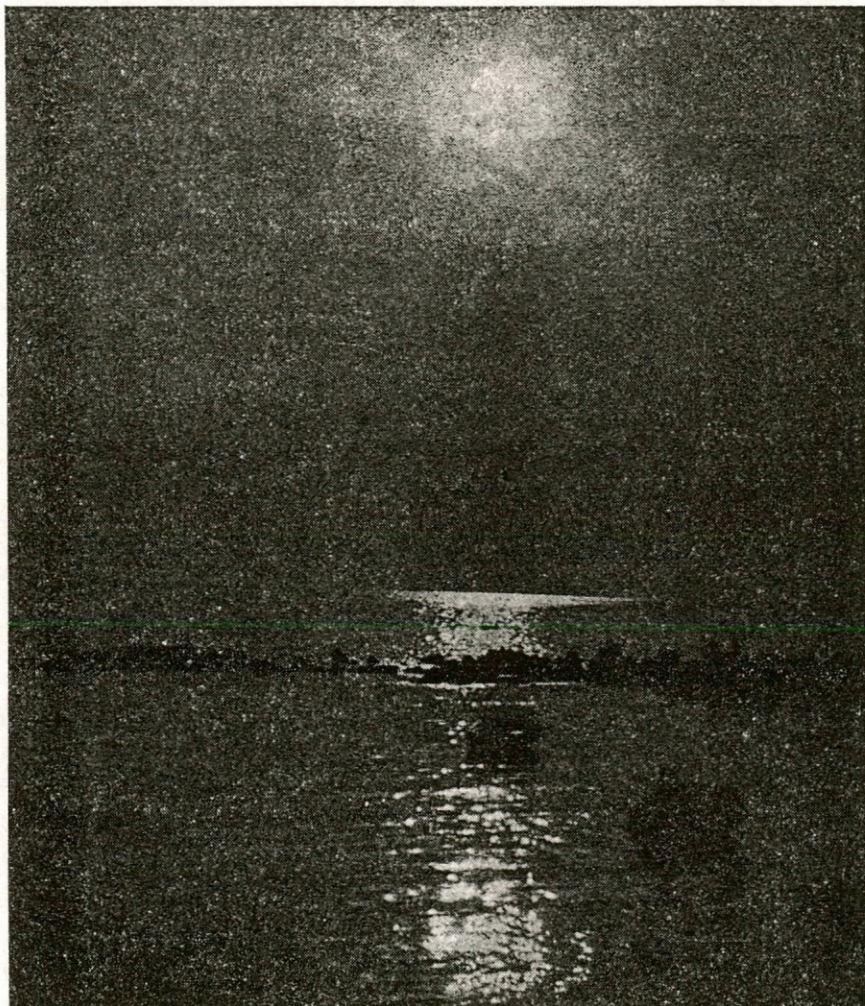
Zavedamo se izjemno težkih časov, ki zavijajo našo Zemljo v kopreno lakote in zatiranja ter strahu pred uničujočo vojno nevarnostjo. Polovica ljudi prosi za drobtine, da bi ostala pri življenju. Peščica jih je, ki o tem odločajo. Svet je razdeljen med revne in bogate. Tudi naravna

bogastva niso enakomerno razdeljena. Nekateri živijo v izobilju, ki ne more biti trajno. In ne bo!

Želje in prizadevanja, da bi denar za oborožitev namenili za izboljšanje življenjskih pogojev onim v manj razvitih delih sveta, so jalova. Kako prav bi bilo, če bi tudi v tem največjem primeru lahko uporabili načelo samoupravnega dogovarjanja. Srečni bi se lahko nasmihali vsakemu novemu dnevu. Veliko denarja bi lahko namenili za prosvetitev zaostalih. Veliko bi ga dali za pospeševanje znanosti, tehnike in medicine.

Namenoma sem zašel na široko področje našega žitja. Na koncu se bom vrnil k »našem« septembru. Enaintrideset let je poteklo od takrat, ko smo izročili (simbolične) ključ samoupravljanja v roke delavcem. Precej sprememb je doživelo samoupravljanje v tem času. Veliko jih še bo. Treba je pač stopati po začrtani poti in premagovati ovire. Uspehi, te štejem in seštevamo, so plod našega ustvarjanja. Uspehov se veselimo, ker nam pomenijo boljši jutri. Samo v tem duhu je zagotovilo razvoja.

Naša čestitka je naša poslanica.
Vsem ljudem kličemo ob našem
prazniku **BRATJE PODAJMO SI
ROKE...**

KONEC NEKEGA POLETNEGA DNE NA JADRANU

VSEM
SODELAVCEM
V DELOVNEM
KOLEKTIVU
INDUPLATI
ČESTITAMO ZA
17. SEPTEMBER

Uredništvo

VSEM
SODELAVCEM
V DELOVNEM
KOLEKTIVU
INDUPLATI
ČESTITAMO ZA
17. SEPTEMBER

Uredništvo

Rezultati poslovanja za I. polletje 81

TOZD PROIZVODNJA

V I. polletju letos je bila v TOZD Proizvodnja v vseh obratih dosežena nižja proizvodnja kot v istem obdobju lani. Tako je bila proizvodnja v predilnici v I. polletju v primerjavi s proizvodnjo v letu 1980 dosežena 90,6 %. Takšna nižja proizvodnja je bila pogojena v pomanjkanju acrylnega in poliesterskega vlakna. Zastoji zaradi pomanjkanja vlakna so predstavljali 64,9 % ali 824.229 vretenskih ur. Ti zastoji predstavljajo 56.806 kg preje, t.j. 14,7 % planirane količine. Prav tako je bila proizvodnja v sukalnici preje v tem obdobju manjša od proizvodnje v istem obdobju lani, in sicer je bila dosežena v višini 91,2 %. Razlogi za to so enaki kot v predilnici, t.j. pomanjkanje osnovnega materiala (preje) za sukanje, predvsem v obdobju januar-april. V tkalnici je bil fizični obseg proizvodnje v tem obdobju, v primerjavi z letom 1980, manjši za 26,2 %. Rezultat je bil delno boljši v II. tromesečju, vendar pa je bilo še vedno veliko zastojev zaradi pomanjkanja bombažne, akrilne in poliesterske preje ter preje iz mešanic bombaž-poliester. Primanjkovalo je tudi tehničnega poliestra in poliamid filameta iz uvoza. Zaradi pomanjkanja teh prej je bilo v tkalnici skupaj 72.889 statvenih ur zastojev. V oplemenitilnici je bila v tem obdobju dosežena proizvodnja v primerjavi z letom 1980, v višini 78,8 %. Vzroki za nedoseganje količinske proizvodnje so bili v pomanjkanju tkanin za obdelavo, prav tako pa tudi zaradi pomanjkanja kemikalij in barvil iz uvoza. Plan barvanja preje je bil izpolnjen 61,5 %. V primerjavi z letom 1980 pa 56,3 %. Vzrok v nedoseganju plana je v pomanjkanju barvil in preje za barvanje. Problematika pri delovni sili postaja pereča in to v predilnici, tkalnici in oplemenitilnici. Stanje zaposlenih se zmanjšuje zaradi odhoda delavcev v pokoj in izstopov delavcev iz TOZD — I.

Na domačem trgu je v obravnavanem obdobju dosežena prodajna vrednost računana po maloprodajnih cenah, brez prometnega davka, (MPC) v vrednosti 312.264.000 din s povprečno stopnjo prispevka za kritje v višini 70 %, kar v absolutnem znesku predstavlja 218.606.000 dinarjev.

Doseženo prodajno vrednost ugotovimo tako, da od maloprodajne vrednosti odštejemo razliko v ceni, popuste na kvaliteto, druga znižanja in udeležbo trgovine. S planom je bila predvidena stopnja skupnih znižanj v višini 29,9 %, dejansko pa so skupna znižanja dosegla stopnjo 30,3 %, kar je za 0,4 odstotkovne točke več. Zaradi nižjih variabilnih stroškov pa je stopnja prispevka za kritje za 26 % večja od predvidene s planom.

Na zunanjem trgu — konvertibilno področje — je v primerjavi s planom prodaja presežena za 6 %.

Doseženi prispevek za kritje, ki je za 19 % večji od načrtovanega, je zadoščal za pokritje fiksnih stroškov, obveznosti iz dohodka, obveznosti iz čistega dohodka in finančnega rezultata ugotovljenega po fakturirani realizaciji v višini din 32.821.277,34.

Celotni prihodek je, v primerjavi s planom, dosežen 91 %, v primerjavi s preteklim obdobjem pa je presežen za 41 %. Ob tem moramo upoštevati, da je celotni prihodek ugotovljen po plačani realizaciji zmanjšan za 9,9 milijona din zaradi neplačane realizacije. Če primerjamo celotni prihodek ugotovljen po fakturirani realizaciji s planom pa je ta dosežen 95 %, in za 47 % večji od doseženega v preteklem obdobju.

Glede na izpolnjevanje določil resolucije in dogovora o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov, lahko iz podatkov ugotovimo, da je v primerjavi s preteklim obdobjem dosežena rast dohodka v višini 47 %, pri čemer bi lahko sredstva za osebne dohodke naraščala po stopnji 39,7 %. Iz podatkov je razvidno, da so sredstva za osebne dohodke v primerjavi s preteklim obdobjem, porastla za 23,5 %, kar pomeni, da so naraščala počasneje kot bi po določilih resolucije in dogovora smela. Poprečni čisti OD na delavca je znašal 8.753 din, kar je za 9 % nad planiranim in za 28 % nad doseženim OD v istem obdobju lani.

TOZD KONFEKCIJA

V TOZD Konfekcija lahko ugotovimo, da je bil letos fizični obseg proizvodnje v I. polletju na ravni fizičnega obsega proizvodnje v istem obdobju lani (izkazano zmanjšanje v norma urah za 7 % dejansko izvira iz nižje priznanih izdelavnih časov pri proizvodnji za izvoz, tako da to merilo za primerjavo dejanskega obsega proizvodnje ni v celoti adekvatno).

V primerjavi s planom je bila proizvodnja konfekcije v obravnavanem obdobju za 4 % nižja, v primerjavi s preteklim obdobjem pa je bila za 7 % nižja.

Na domačem trgu je v obravnavanem obdobju dosežena prodajna vrednost, obračunana po maloprodajnih cenah brez prometnega davka (MPC) v vrednosti 75.487.000 din, s povprečno stopnjo prispevka za kritje v višini 77 %, kar v absolutnem znesku predstavlja 57.746.000 dinarjev.

Doseženo prodajno vrednost ugotovimo tako, da od maloprodajne cene odštejemo razliko v ceni, popuste na kvaliteto, druga znižanja in udeležbo trgovine. S planom je bila predvidena stopnja skupnih znižanj v višini 26,3 %, dejansko pa

so skupna znižanja dosegla stopnjo 27,8 %, kar je za 1,5 odstotkovne točke več.

Prodaja na zunanjem trgu — konvertibilno področje — je za 2 % presežena. Na zunanjem trgu — klirinško področje — je v primerjavi s planom dosežena prodaja 39 %.

Doseženi prispevek za kritje, ki je za 20 % večji od načrtovanega, je zadoščal za pokritje fiksnih stroškov, obveznosti iz dohodka, obveznosti iz čistega dohodka in finančnega rezultata ugotovljenega po fakturirani realizaciji v višini din 7.231.190.

Celotni prihodek je v primerjavi s planom presežen za 5,8 %, v primerjavi s preteklim obdobjem pa za 34,2 %. Ob tem moramo upoštevati, da je celotni prihodek ugotovljen po plačani realizaciji zmanjšan za 271.691 din zaradi neplačane realizacije.

Glede izpolnjevanja določil resolucije in dogovora o razporejanju dohodka in osebnih dohodkov lahko iz podatkov ugotovimo, da je, v primerjavi s preteklim obdobjem, dosežena rast dohodka v višini 33,2 %, pri čemer bi lahko sredstva za osebne dohodke naraščala po stopnji 31 %. Iz podatkov pa je razvidno, da so sredstva za osebne dohodke, v primerjavi s predhodnim obdobjem, porastla za 22 %, kar pomeni, da so naraščala počasneje kot bi po določilih resolucije in dogovora lahko.

Poprečni čisti osebni dohodek na delavca je znašal 8.509 din, kar je za 9 % nad planiranim in za 27 % večji glede na isto obdobje leta 1980.

TOZD MALOPRODAJA

Celotni prihodek je v primerjavi s planom manjši za 4 %, v primerjavi s preteklim letom pa za 26 % večji. Dohodek je bil manjši za 1 % glede na plan, presežen pa je bil za 38 % glede na lansko polletje. Čisti dohodek je bil v primerjavi s planom za 2 % manjši, v primerjavi z doseženim čistim dohodkom v istem obdobju lani pa je bil večji za 41 %. Poprečni čisti OD na delavca je znašal 10.427 din, kar je za 22 % več od doseženega v istem obdobju lani in na ravni planiranega.

TOZD RESTAVRACIJA

Celotni prihodek, dosežen v obravnavanem obdobju, je v primerjavi s planom za 2 % večji, v primerjavi z doseženim prihodkom v I. polletju 1980 pa za 31 % večji. Dohodek je bil za 6 % večji od plana in za 26 % večji od doseženega dohodka v lanskem polletju. Čisti dohodek je presežen za 17 % in za 12 % glede na plan. Poprečni mesečni čisti OD v I. polletju je znašal 10.033 din, kar je za 1 % nad planiranim in za 32 % večji kot v istem obdobju lani.

Domžale: Investicije in izvoz na rešet

Polletni obračun v občini Domžale je pokazal, da se je fizični obseg proizvodnje zmanjšal, kar je povzročilo precej skrb. Prav tako pa je na ravni federacije nujno zagotoviti dodatna družbena sredstva za pospeševanje izvoza. To sta glavni temi, zaradi katerih so bile kar sredi poletja sklicane skupščine samoupravnih interesnih skupnosti (20. 7. in 21. 7. 1981) ter vsi trije zbori (zbor združenega dela, zbor krajevnih skupnosti in družbenopolitični zbor) dne 29. 7. 1981. Na sejah so bili prisotni tudi naši delegati. Zaradi pomembnosti teh vprašanj povzemamo obširnejše poročilo.

DDSS

Celotni prihodek je v primerjavi s planom presežen za 3%, v primerjavi z doseženim v preteklem polletju pa za 3% manjš. Dohodek in čisti dohodek sta za 7% nad planiranim, medtem ko je dohodek 3% večji od doseženega v lanskem polletju, pa je čisti dohodek za 3% manjši.

Gospodarska gibanja v občini Domžale v prvem polletju 1981

Z resolucijo o družbenoekonomski politiki in razvoju občine Domžale v letu 1981 je predvidena 6% rast industrijske proizvodnje. Podatki za prvo polletje letošnjega leta kažejo, da bo ta cilj težko uresničiti, saj obseg proizvodnje ni dosegel niti rasti prvega polletja preteklega leta. Vzroki za stagnacijo proizvodnje so v glavnem težave pri preskrbi z re-promateriali. Te pa so posledica slabe oskrbljenosti z deviznimi sredstvi za uvožene surovine in tudi posledica pomanjkanja surovin na domačem trgu.

Na področju zunanjetrgovinske menjave so rezultati v obdobju januar—junij 1981, v primerjavi z enakim obdobjem leta 1980 ugodni, čeprav je zunanjetrgovinska bilanca še po petih mesecih letošnjega leta izkazovala 1,2 milijona dolarjev zunanjetrgovinskega primanjkljaja. Ugodnejša gibanja v juniju so povzročila, da se je izvoz, v primerjavi s preteklim letom, povečal za 26%, uvoz za 14%, zunanjetrgovinska bilanca pa izkazuje 2,4 milijona dolarjev presežka. Pokrivanje uvoza z izvozom je v prvih šestih mesecih 111,5%, v lanskem letu je bilo 100,9%. Nekoliko manj ugodna je le struktura izvoza po skupinah držav. Izvoz v razvite zahodne države je na nivoju leta 1980, izvoz v socialistične države se je povečal za 64%, izvoz v države v razvoju pa za 60%. V strukturi izvoza odpade 46% na razvite zahodne države, 40% na socialistične države in 14% na države v razvoju.

Zaradi zaostrenih pogojev gospodarjenja se posledice kažejo tudi na področju zaposlovanja, saj se število zaposlenih celo zmanjšuje. V letu

1980 je bilo v občini, v združenem delu, povprečno zaposlenih 11.696 delavcev, v prvih petih mesecih letošnjega leta pa 11.622. Osebnih dohodki zaposlenih se gibljejo v okviru dovoljenih po dogovoru o razporejanju dohodka v letu 1981.

Iz podatkov o gibanju skupne porabe je razvidno, da so se sredstva samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti na ravni občine, v primerjavi s preteklim letom, povečala za 29%, vendar je treba upoštevati, da je v tem povečanju upoštevan razširjen program občinske zdravstvene skupnosti, ki je bil sprejet v združenem delu.

Na področju politike cen sta skupnost za cene in izvršni svet dosledno izvajala dogovorjene usmeritve. Tako so se cene storitev do konca junija povečale od možnih 25% za 22,5%, cene izdelkov od možnih 34,5% za 26,7% in cene na drobno od možnih 39,1% za 31,6%. Stanoarine in najemnine so se v skladu s sprejetim programom prehoda na ekonomske stanoarine povečale za 37 odstotkov.

Omejevanje investicijske aktivnosti in zagotavljanje sredstev za pospeševanje izvoza v letu 1981

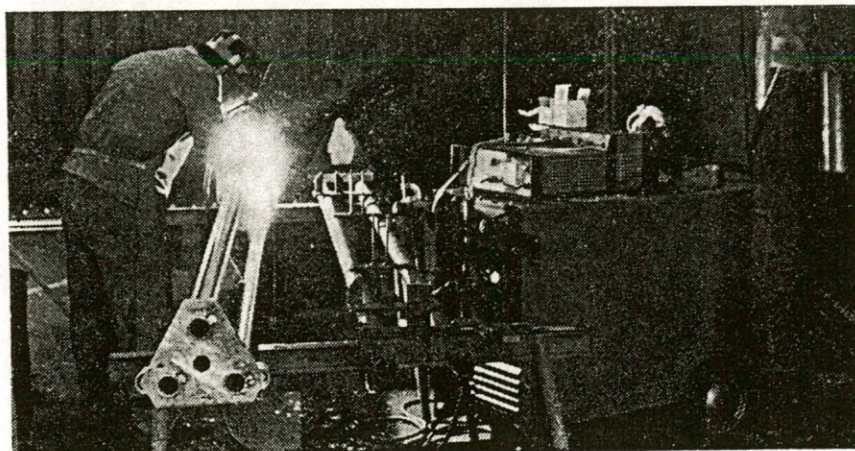
Zaradi prevelike investicijske aktivnosti na vseh področjih je v SR Sloveniji v pripravi zakon očasni prepovedi razpolaganja z delom družbenih sredstev za gradnjo objektov v letu 1981, ki predvideva, da temeljne banke ne bodo smele razpolagati z delom družbenih sredstev za odobranje novih investicijskih kreditov in za izdajanje novih garancij za investicije, za gradnjo ali za nakup objektov. Izvzete bodo le tiste investicije, ki ustrezajo kriterijem za prestrukturiranje gospodarstva. Po podatkih SDK je v občini Domžale v gradnji več kot 100 objektov, čeprav jih je veliko že fizično končanih (73). Odločiti se je potrebno, katere investicije (nove ali v gradnji) bodo ustavljene, preložene, skrčene.

Po pregledu programov novih investicij, ki so še planirane v letošnjem letu po posameznih področjih, je bila na skupščini interesnih skupnosti sprejeta odločitev investicij v skupni vrednosti 61.859.500 dinarjev (SKIS — 22.397.000 din, Občinska izobraževalna skupnost 6.000.000 din, Občinska kulturna skupnost din 3.000.000, Občinska telesnokulturna skupnost 300.000 din, Skupnost otroškega varstva 7.542.000 din in Občinska zdravstvena skupnost din 22.920.000).

O odlaganju posameznih investicij bo v avgustu in septembru tekla javna razprava, skupščine interesnih skupnosti pa bodo na jesenskih zasedanjih o tem spremljale dokončne sklepe. Vsako novo naložbo v letošnjem letu pa naj bi obravnaval tudi Izvršni svet Skupščine občine.

V skladu z izračuni znaša obveznost SR Slovenije za zagotovitev dodatnih sredstev v letu 1981 okoli 1.635 milijonov din, obveznost za občino Domžale pa 21.681 din. Po predlogu dogovora bodo udeleženci dogovora ta sredstva nakazali na posebni zbirni račun SR Slovenije pri SDK, od koder jih bo Izvršni svet Skupščine SR Slovenije nakazoval skladu za pospeševanje zunanjetrgovinske menjave pri interesni skupnosti Jugoslavije. Po predlogu, o katerem so razpravljale in sklepale Skupščine interesnih skupnosti občine Domžale, se bodo sredstva iz skupne porabe v višini 20.542 din zagotavljala iz sredstev SIS, oblikovanih v letu 1981:

	din
Občinska kulturna skupnost Domžale	3.000.000
Občinska raziskovalna skupnost	1.000.000
Občinska izobraževalna skupnost	6.000.000
Telesnokulturna skupnost Domžale	3.000.000
Skupnost otroškega varstva Domžale	7.542.000
Skupaj	20.542.000
Iz sredstev splošne porabe	1.139.000
Skupaj	21.681.000

Varjenje aluminija v naši TOZD Konfekcija

Ukrepi za povečanje fizičnega obsega proizvodnje

Glede na kritično situacijo v zvezi z zagotavljanjem potrebnih surovin in repromaterialov, zlasti v TOZD Proizvodnja, smo že v I. polletju letos izvedli vrsto ukrepov in vložili maksimalne napore, da to situacijo kar najbolj omilimo. Proizvodni program smo zasnovali praktično izključno na surovinah, ki nam jih lahko zagotavljajo domači dobavitelji in skrčili uvoz teh surovin. Z našimi najpomembnejšimi dobavitelji surovin, v prvi vrsti vlakna in preje, smo navezali najtesnejše kontakte in uspeli doseči takšne dogovore, da se je njihova dobava od aprila oziroma maja letos že pričela normalizirati. Tako imamo od OZD Ohis, Skopje, do konca leta 1981 zagotovljeno dobavo malon vlakna, barvanega v masi, ki bo nadomestil izpadli dralon iz uvoza, in to v celotni planirani količini. Za II. polletje imamo sklenjene dobave še za 400 ton acrylnih in za 100 ton poliesterskih vlaken. S temi dobavami bomo lahko v celoti aktivirali naše strojne kapacitete v tkalnici. Poleg tega smo že sklenili dobave bombažne preje, in sicer s Predilnico Skofja Loka za II. polletje v količini še dodatnih 50 ton in s Predilnico Litija za isto obdobje še v količini dodatnih 30 ton. Kljub tem dogovorom pa nam bo tudi v II. polletju primanjkovalo bombažne preje, saj predstavljajo sklenjene količine dejansko le 50% naših potreb. Zaradi tega predlagamo, da se glede na pomanjkanje bombažne preje preusmeri proizvodni program na artikole iz sintetičnih prej.

Akcije in ukrepi v zvezi z zagotavljanjem potrebnih surovin in repromaterialov v TOZD Proizvodnja so sočasno tudi ukrepi za zagotovitev nemotene proizvodnje v TOZD Konfekcija, saj je TOZD Proizvodnja glavni oziroma praktično edini dobavitelj repromaterialov, t.j. potrebne tkanine za proizvodnjo TOZD Konfekcija.

Še prav posebnega pomena pa je za obe naši navedeni proizvodni TOZD izpolnjevanje predvidenih izvoznih obveznosti na področje konvertibilnega trga. Zagotovitev teh obveznosti je prav tako izredno po-

memben faktor za možnost njunega nemotene poslovanja, saj si bosta le z ustreznim izvozom na to področje lahko zagotovili potrebna devizna sredstva in pravice za uvoz potrebnih repromaterialov (t.j. tistih, ki jih na domačem trgu ni dobiti) in tudi najbolj nujne opreme. Prav zaradi tega smo že v I. polletju na tem področju storili izredne ukrepe in problemu izvoza na konvertibilno področje posvetili prav posebno pozornost. Rezultat teh ukrepov je, da smo že v I. polletju letos izvozili na konvertibilno področje za preko 100% več kot v istem obdobju lani. Kljub temu so naše izvozne obveznosti na to področje v II. polletju še vedno zelo visoke in znašajo 1.250.695 USA \$. Za izpolnitev teh izvoznih obveznosti smo kot prvi ukrep že sprejeli ustrezen operativni plan izvoza, s katerim naj bi pokrili v celoti to našo obvezo. Po tem planu naj bi v II. polletju izvozili naslednje vrste izdelkov v naslednji vrednosti v USA \$, obračunanih v višini 1 USA \$ =

= 27,30 din:	
izvoz v juliju	40.000
že obstoječa naročila	200.000
Gottschalk	400.000
nosilna tkanina	200.000
prti in garniture	80.000
zavese	80.000
lamelne markize	180.000
jadra	40.000
ogrodje za šotore	30.000
Skupaj	1.250.000

Realizacija tega plana bo terjala od vseh izjemne napore, pri čemer velja pripomniti, da je bolj ali manj zagotovljen izvoz le za mesec julij in obstoječa naročila, medtem ko bo potrebno preostali izvoz še v celoti realizirati in v dobrem delu tudi skleniti. Za realizacijo naših izvoznih obveznosti bomo v tem obdobju skušali pridobiti posel za izvoz šotorov in šotorske opreme za posebne namene (t.j. poleg predvidenega izvoza turističnih šotorov v kooperaciji s firmo Gottschalk), saj bi nam to olajšalo realizacijo naših obveznosti na tem področju.

Ocena fizičnega obsega proizvodnje v letu 1981

V TOZD Proizvodnja je treba upoštevati dejstvo, da je nemogoče nadomestiti (vsaj v celoti) tiste proizvodne izpade, do katerih je prišlo v obdobju od januarja do aprila letos. Zaradi tega bo v tej TOZD fizični obseg proizvodnje, kljub vsem naporom, skupno v letu 1981 še vedno ostal pod ravniyo lanskoletnega obsega proizvodnje. Vendar pa z ozirom na rezultate že sprejetih ukrepov pri zagotavljanju dobav najpotrebnejših surovin in repromaterialov in izvedbo dodatnih predvidenih ukrepov ocenjujemo, da bomo predvsem v II. polletju 1981 uspeli toliko povečati fizični obseg proizvodnje, da bi se ta dvignila vsaj na 80—90% lanskoletnega obsega.

V TOZD Konfekcija pa predvidevamo, da bo proizvodnja, če ne bo prišlo do večjih težav, ostala na ravni lanskoletne proizvodnje.

VOJAŠKO PRIZNANJE ZA DARKA KORBARJA

Vojna pošta Novi Pazar nas je obvestila, da je delavec Korbar Darko, kuhar v naši restavraciji, med služenjem vojaškega roka dobil značko »primeren vojak«, kot znak priznanja za primerno, ne-sebično vedenje in vestno izvrševanje vojaških dolžnosti.

Darkotu čestitamo in želimo podobnih uspehov tudi na delovnem mestu.

Občinsko priznanje naši sodelavki

Na slavnostni seji skupščine Kluba samoupravljalcev dne 29. junija 1981 v kinodvorani v Domžalah sta Občinski svet Zveze sindikatov in Klub samoupravljalcev letos prvič podelila Plaketo s priznanjem »Josip Broz Tito — 30 let samoupravljanja«.

Poleg Anice Dolinšek, Ivanke Logar in Franca Pančurja je plaketo s priznanjem »JOSIP BROZ TITO — 30 let samoupravljanja« prejela tudi naša sodelavka, zaposlena v

prodajnem oddelku, tovarišica MIRJANA KAVČIČ:

Priznanje je prejela na predlog konferencie OO ZSS za svoje aktivno delovanje v samoupravnih organizacijah, družbenopolitičnih organizacijah v delovni organizaciji in krajevni skupnosti, kot tudi za delo v delegaciji za skupščino družbenopolitične skupnosti.

Za priznanje iskreno čestitamo in želimo še naprej uspešno delo.

Tovarišica Mirjana Kavčič sprejema priznanje

EVIDENTIRANJE DELEGATOV

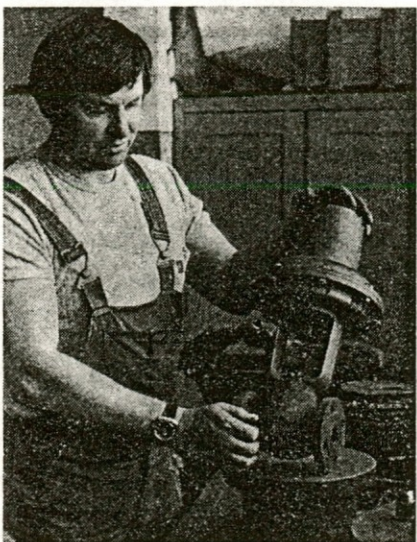
Ker sedanjim delegatom v delegacijah za Zbor združenega dela in za samoupravne interesne skupnosti ter v samoupravnih organih poteče mandatna doba v letu 1982, se moramo že sedaj pripraviti na volitve. Pri evidentiranju novih delegatov nam bodo v pomoč popisnice in evidenčni listi, iz katerih je razvidno, katere družbenopolitične funkcije so delegati opravljali od 1974. leta dalje. Izvršni odbori OOS so evidentirali možne kandidate za delegacije za zbor združenega dela in samoupravne interesne skupnosti in poslali zbirna poročila na občinsko konferenco SZDL Domžale.

O nadaljnjem poteku vas bomo sproti obveščali.

ZASEDANJA DELAVSKIH SVETOV

Delavski sveti TOZD in DSSS ter zbori delavcev v neproizvodnih TOZD in v Mokronogu so bili od 23. 7. do 30. 7. 1981.

Nadaljevanje na 6. str.

Ventili vodovodne in parne napeljave so domena Staneta Tometa

Prodaja in izvoz

Prizadevanja za dohodkovno povezavo in realizacijo samoupravnih dogovorov nas silijo, da spremljamo realizacijo in poslovni uspeh tudi po naših TOZD. Zadnji čas je delitev še večja; domači trg, izvoz na konvertibilno področje in izvoz na klirinško področje.

Pri vsaki od teh enot ugotavljamo izredno veliko rast, posledica tega pa je, da težko sledimo s proizvodnjo in dobavo. Pomeni, da iz različnih razlogov ne moremo slediti povpraševanju in velikim naročilom.

moramo spomniti, da so nam naš najbolj znan artikel, nosilno tkanino, kupci zaradi začetnega slabega navijanja reklamirali (naši sodelavci na navijalnem stroju so to napako takoj odpravili).

Tudi na domačem trgu so naši kupci pripravljani blago »pokrivati z devizami« tako, kakor to zahtevajo tudi naši dobavitelji.

Razmerje med izvozom in uvozom nas bo spremljalo tudi v prihodnje, kajti tekstilna veja je pretežno pasivna. Zato moramo gledati celotno

TABELA

	Znesek 7 mesecev 81	Index 1981/1980 v %
Prodaja skupno	365.728.087	137,5 %
Izvoz — konv. podr. USA \$	1.127.346	205,7 %
Izvoz — klir. podr. kl. \$	700.909	—

Seveda ta rast ni slučajna, že več let iščemo izdelke, ki imajo najboljšo ceno na domačem in tujem tržišču. Zlasti skušamo pravočasno nadomestiti izdelke že pred upadanjem povpraševanja. Velika naročila (odprtih naročil je kar za dvomesečno proizvodnjo) imajo za posledico to, da imamo na zalogi samo 11-dnevno proizvodnjo, kar pomeni, da so naši roki daljši, včasih tako dolgi, da nam kupci naročila stornirajo.

Zelo dobro sprejema tržišče naše specialne izdelke, predvsem koridorje (prodani že do konca leta), mehove za avtobuse, žal pa zelo kasnimo z izdelavo prezračevalnih cevi za rudnike in z razvojem lalmelnih markiz.

V letošnjem letu je bila prodaja na domačem trgu za 19,5 % večja od lanskih 7 mesecev. Pretežno spremljajo naši kupci to rast, vendar ne vsi, 14 naših večjih kupcev ne dosega ustrezne rasti, zato se bomo morali posvetiti v II. polletju skupnemu izvrševanju načrtov. Razlogi, ki zadevajo našo stran, so med drugimi tudi pomanjkanja surovin in kapacitet (kar pa ni problem samo v naši delovni organizaciji, ampak je obveza, ki nam predpisuje širši družbeni dogovor, ki je posledica celotnega jugoslovanskega gospodarskega sistema). Mi smo se obvezali, da bomo izvozili v letu 1981 kar za 63 milijonov dinarjev. V prvem polletju smo to obvezo realizirali, kar pomeni, da smo za isto obdobje v preteklem letu izvoz podvojili. Obveze za drugo polletje so izredno velike in jih bomo dosegli samo z veliko delovno in poslovno disciplino, pri tem pa dobre delavce primerno vzpodbujali. Realizacijo takšnega plana ogroža že na začetku nabava osnovnih surovin, če le-ta ni pravočasna in ko bodo te zagotovljene, bomo že na dobre pol poti. Kvaliteta je na zasičenem evropskem tržišču zelo pomembna in se

reprodukcijsko verigo, ki nam natančno pogojuje planiranje uvoznih surovin po količini in terminu, da lahko potem v ustreznem času realiziramo izvoz.

Sistem tega gospodarskega načrta nam narekuje najbolj premišljeno in učinkovito proizvodnjo. Tudi klirinško področje je zanimivo zlasti zato, ker se ustvarja dohodek (saj je klirinški dolar že kar 40 din) in je perspektiven za nekaj let naprej. Proizvodni asortiman je ustrezen naši tehnologiji, čeprav je zahteven. Tem večje pa je zadovoljstvo ob ustvarjenem uspehu. Vidimo, da so naši ljudje sposobni in z veliko volje ustvarjajo ugledne delovne rezultate, kar pa se mora tudi odražati v ustreznem spodbujanju k obvezam, ki smo jih prevzeli.

Tako kot mora SR Slovenija v tekočem letu povečati izvoz v celoti, je predvideno tudi za tekstilno vejo in ustrezno naša delovna organizacija. Zamujeno moramo nadoknaditi v drugem polletju, pričakujemo, da bo družba dodatno stimulirala izvoz na konvertibilno področje, ker sedanj način ni ustrezen in ne vzpodbuja. Spoznanje, da moramo več izvažati, mora prodreti v vse plasti naše delovne organizacije zlasti zato, ker je povpraševanje po naših izdelkih na konvertibilnem področju prisotno. Naša obveza v drugem polletju je, pravočasno izdelati naročene izdelke za izvoz, predvsem pa dobiti nova naročila.

Avgust Orehek

**DOPISUJTE
V KONOPLAN**

DELAJSKI SVET

Nadalj. s 5. str.

Obravnavali pa so polletne poslovne rezultate in predlog povišanja vrednosti točke s 1. 7. 1981 na 0,090 din/h. Oba predloga sta bila sprejeta v vseh TOZD. Sprejet je bil tudi sklep, da se sporne terjatve, ki se nanašajo na združevanje sredstev iz poslovnih sredstev za obdobje 1976—1980 odpišejo, in sicer za naslednje SIS:

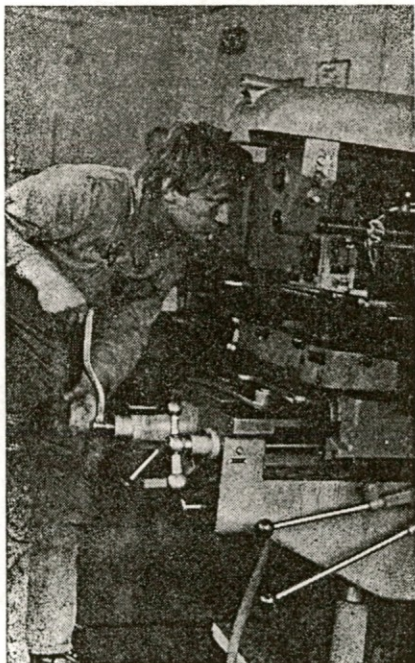
TOZD Proizvodnja:	v višini din
— za luke	294.673,00
— za avtoceste	2.926.641,85
TOZD Konfekcija:	v višini din
— PTT	15.232,70
— za luke	70.371,95
— za magistralne ceste	581.238,90

V TOZD Konfekcija so pooblastili tovariša Nika Vodlana za opravljanje del in nalog s področja varstva pri delu v oddelku kovinskih konstrukcij.

Tovariš direktor je vse člane delavskega sveta opozoril na podatek, da je bil fizični obseg proizvodnje, v primerjavi s planom, bistveno nižji. Vzrok temu je v večji meri pomanjkanje preje in vlaken, vendar pa se bo potrebno v II. polletju potruditi, da bomo dosegli vsaj planirani obseg proizvodnje.

Na zborih delovnih ljudi 8. 7. 1981 pa so bili sprejeti naslednji samoupravni sporazumi:

- aneks k samoupravnemu sporazumu SIS materialne proizvodnje;
- aneks k samoupravnemu sporazumu SIS za letališko dejavnost;
- aneks k samoupravnemu sporazumu Samoup. stanov. skupnosti.

Rezkanje ali struženje je zahtevno delo

Induplati fjeld – vrh na Grönlandiji

Naša delovna organizacija ima že dolgoletne in plodne stike z vrhunskimi alpinisti. Te stike pogotovo naš proizvodni program šotorov, z leti pa so prerasli v pristno in prijateljsko sodelovanje. Pogovori z alpinisti so vedno osvežitev vsakdana, morda v vsakdanosti delovnega dne iz njihovega pripovedovanja kane nekaj nenavadnega, malo pustolovskega, a vendar preprostega in povezanega z naravo. Kajti alpinizem ni le šport, je neke vrste filozofija — odnos do življenja. Ob tem se vedno spomnim pripombe trgovca s športnimi rekviziti: »Kadar trgujem z alpinisti, imam včasih prav slab občutek — tako že kar preveč pošteti so.« Kajti za alpinista ni dovolj le kondicija in tehnično znanje, temveč je morda celo na prvem mestu njegov odnos do narave, do gora.

Induplati je delala šotore že za prve odprave v Himalajsko pogorje — takrat, ko so se učili razmer na visokih višinah alpinisti. Z njihovim napredovanjem se je dvigala tudi raven opreme in med njo tudi doganost šotorov Induplati. Nedvomno je najbolj odmevna odprava, pravzaprav vrh slovenskega alpinizma predstavljala odprava na Everest '79. Zanj smo v Induplati izdelali ne le šotore, temveč tudi anorake, gamaše in nahrbtnike. Ob pogledu na sliko alpinista — člana odprave na vrhu Everesta v anoraku in hlačah naše izdelave je človek kar ponosen na to, da dela v Induplati. Za renome naše delovne organizacije in še posebej za dobro ime naših šotorov je to, da so bili naši šotori tisti, ki jih je uporabljala odprava na Everest, najboljša propaganda. Od odprave na Everest sta minili že dve leti — sledila ji je izredno ambiciozna odprava na Lohtse — po težini vzpona še zahtevnejša. V izjemno težkih razmerah je ta odprava naredila ogromno in je bila prav gotovo uspešna — vendar v javnosti ni bila odmevna, ker ni osvojila vrha. Osvojiti vrh v tistih vremenskih razmerah pa bi pomenilo tudi tvegati življenje ljudi — in taka cena je prav gotovo prevelika.

Zadnja odprava, pri kateri smo sodelovali s šotori, je bila odprava, ki nam je blizu in ki smo ji želeli veliko uspehov tudi zato, ker je bila prva alpinistična odprava domžalske občine. Njen vodja je bil Stane Klemenc, alpinist prekaljen v Himalajskem pogorju. Stane stanuje v Ljubljani, vendar se udeležuje v Domžalskem alpinističnem društvu — dvajset let je namreč živel na Viru. Poleg njega so bili v odpravi še trije izkušeni alpinisti ter trije, ki so bili prvič na večji odpravi.

Stane sedaj ureja vtise z odprave, tudi časopisi (Delo, Telex, Dnevnik) so obširno poročali o njej. In kakšni so vtisi o Grönlandiji?

Najprej, drugačna je, tudi gore so drugačne. Medtem, ko so pri nas in tudi v Himalaji gore sklenjene v gorske verige, so na Grönlandiji vsaka zase — kot otočki na morju, ki pa je seveda led. Tudi stene so drugačne — kopne le, če so navpične in tudi pri višinah, ki so za Himalajo začetne, zelo zahtevne. Najvišji vrh Grönlandije meri 3360 m. Domžalska alpinistična odprava se je odpravila na pogorje, ki je težje dosegljivo in zato še docela neraziskano. Je na vzhodni obali, ki je manj naseljena od zahodne. Zaradi hladnejšega podnebja živi na vzhodni obali le 5.000 od 50.000 prebivalcev, kolikor jih ima Grönlandija. Pogorju, ki ga je osvajala, je dala odprava ime Titova skupina, najvišjemu vrhu tega pogorja in tretjemu po višini na Grönlandiji pa Jugoslavija Fjeld. Vrh, ki je poimenovan po naši delovni organizaciji — Induplati Fjeld meri 2880 m, dostopen pa je bil preko težavne petstometerske navpične stene.

Odprava je bila zelo delovna, če lahko uporabimo ta izraz. Hodili so v dveh skupinah in praktično kadar niso počivali (spali), so bili na turi. Včasih so hodili, plezali, skoraj brez prestanka tudi po dvajset ur. Tudi to je posebnost Grönlandije — v času, ko je bila odprava tam, to je v maju letos — je bil polarni dan. Kadar so hoteli spati, so si morali pokriti oči (ponavadi kar s kapo). O vremenskih razmerah, v katerih je potekala odprava pripoveduje tudi poročilo odprave o šotorih:

»V skladu s pogodbo med delovno organizacijo Induplati in alpinistično odpravo občine Domžale, Grönland 81, smo v razvojno-raziskovalne ter v propagandne namene v gorah Grönlanda testirali, v ekstremnih pogojih, dva šotora, in sicer nylon-ski dvojni šotor »Makalu« in enojni

Goré so kot otoki sredi morja

Sotora »induplati«; v ozadju Induplati fjeld

platneni šotor »Nanos«. Temperature med testiranjem so bile od 0° C do -20° C. Ves čas so pihali močni vetrovi (do 150 km/uro), imeli smo tudi tri snežne viharje. Sotora sta preizkušnjo dobro prestala. V platnenem šotoru je bilo približno za 5° C hladneje kot v nylonskem, vendar pa ta šotor ni imel kondenza.

Sotori Induplati so se torej dobro obnesli tudi tokrat. Alpinisti z od-

prave nam bodo več o odpravi in o vtisih povedali na predavanju z diapozitivi, ki bo v četrtek, 24. septembra, v sejni sobi. Mi pa si lahko le želimo, da bomo dobro ime, ki ga s kvaliteto, preizkušeno tudi v ekstremnih pogojih naših alpinističnih odprav imamo, lahko vnovčili — da bomo izdelali zadostno število šotorov tudi za domači trg.

Cirila Černe

Remont v času kolektivnega dopusta

Dela, ki jih nismo mogli opraviti ob prostih sobotah, smo preložili na čas kolektivnega dopusta.

Glavni problem je bil energetski razvod do porabnikov po obratih. Parne instalacije so dotrajane. Menjali smo cevi, ventile, tesnila, prirobnice, podstavke, izolacije. Naši instalaterji so rili po kanalih, prevrivali so se pod stropovi — povsod tam, kjer je med rednim obratovanjem težko dostopno.

Prebrusili smo valje na kalandru, obnovili ležajne puše in prilagodili zobnike, obnovili glave na centri-fugi, očistili industrijsko in fekalno kanalizacijo, obnovili stekla na strehi tkalnice.

Trd oreh je bilo čiščenje Mlinščice in zaščita opečnega svoda. Najbolj problematične so klima naprave v predilnici, ko vlaga in prah opravita svoje na instalacijah in napravah.

Očiščeni so bili mehčalci za pravo mehke vode, bazeni za trdo in mehko vodo. Najtežje je čistiti bazene za odpadno vodo.

Opravljen je bila pleskarska dela — na kovinskem dimniku, na lesenih strešnih oblogah, v škrobnici, na kovinskih konstrukcijah hladilnih naprav.

Elektro delavnica je opravljala standardno nalogo — čiščenje in mazanje elektromotorjev, ki so naj-

bolj obremenjeni. Popravljali so tudi instalacije in naprave.

Tudi kotlarna je opravila svoje veliko delo v kotlu, na elevatorju za premog, odstranjevalcu ogorkov in mehčalnih napravah.

Večina del je bila tako zahtevna, da jih vzdrževalci sami ne bi mogli opraviti. Na pomoč so priskočili zunanji izvajalci, tkalski mojstri, pomočniki in dijaki na počitniškem delu.

Pohvaliti je treba vse, ki so sodelovali pri remontu. Glavno breme so nosili vodoinstalaterji, mehaniki in elektro delavnica.

Poudariti je treba vestnost tovarišice Francke STOPAR in ekipe tkalcev, ki ji je pomagala pri delu. Bazene in mehčalce so očistili zadovoljivo in predvidenim rokom.

Povedati je treba, da vseh teh del ne bi bilo moč opraviti med obratovanjem. Obrati bi morali stati zaradi vode, ki je bila zaprta. Kotel je moral biti hladen, da so kotlarji lahko obzidali ekranske cevi.

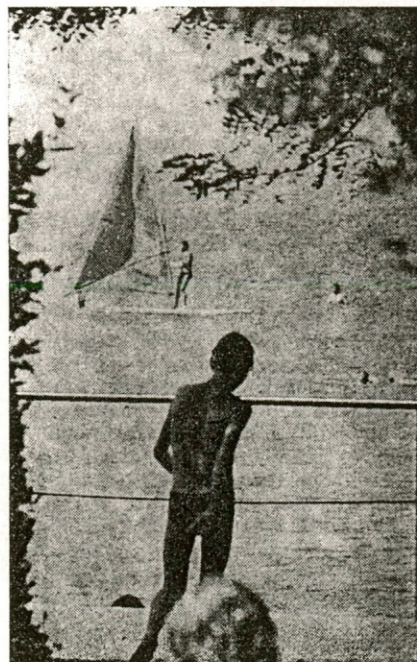
Elektrikarji so odklapljali glavne razdelilnike, da so na njih opravljali nujna čistilna dela, pritegovanje, menjanje kontaktorjev in sklopov. V čistilno napravo ne sme pritekati voda, če hočemo očistiti bazen usedlin.

Vselej, ko pričenjamo z demontažo delov, se pokažejo dodatna, nepredvidena dela. Tako smo vsi skupaj opravili ca. 525 ur podaljšane dela.

Ponosni smo, da smo opravili veliko delo! Opravljenih je nad 80 % predvidenih opravil (spisek le-teh je bil dolg 3 tipkane strani).

Takšno je naše delo, ki ga je težko sproti ocenjevati.

M. Slapšak

Drsenje z desko po gladini morja

Idila z Velike planine

Ta sestavek sem napisal potem, ko so bili »naši« dopustniki že zopet na rednem delu. Ne gre torej za reportažo, ker bi od začetka dopustniških dni do konca komaj vse našel, če bi jih želel obiskati na kraju dejanja. Njihova pripoved pa je zanimiva, zato najprej poslušajmo, kaj so povedali o dopustu 1981.

ANKA TROHA (v Induplati od leta 1954). Vsako leto preživim dopust ob morju. V našem domu v Umagu pa sem bila že 20-krat zato, ker mi podnebje v Umagu najbolj ugaja. V drugih krajih sem med dopustom imela vedno težave z zdravjem, v Umagu tega ni.

Letos sem bila v Umagu 14 dni, kar me je veljalo 5.000 dinarjev. Ta izdatek ni prevelik, ob letošnjih sorazmerno visokih cenah. O počutju v domu bi strnjeno rekla naslednje: hrana, postrežba in drugo v domu je bilo zelo v redu. Po mojem okusu so zelenjavne juhe, in takšne smo dobili večkrat. Res, vse bi pohvalila! Tudi zelo lepo vreme smo imeli in morje je bilo zelo toplo.

Z obratovalnim časom v domu se strinjam, ker je dom namenjen delavcem naše DO. Nekaj let pred tem so se v njem ustavljali tuji gostje, kar ni nikomur imponiralo.

Od vprašanj upravi naslednje: cena odhodnega kosila je 80 din, če ga naročiš šele en dan pred konsumacijo pa 120 din. Zakaj ta razlika, ko gre tudi v slednjem primeru za vnaprej naročeno jed? Od drugih sem slišala, da so cene pijačam gostilniške. Mar ne bi mogli prodajati našim sodelavcem te pijače ceneje?

Najbolj všeč mi je bilo letos lepo vreme. Dež, kje ne dežuje, pa pokvari vsak urnik, tudi dopustniškega.

V Umag sem se peljala z znanjem, domov pa z rednim avtobusom, ki ima postajo pred campom

»Morska zvezda«. Vozni red in štirurno potovanje do Ljubljane so zelo solidna usluga Sap-Viatorja.

MARIJA DOLINAR iz konfekcije je bila s sinovima sedem dni v Umagu. Stanovala je v prikolic, ki je stala ob sami ograji areala našega doma. Da je bilo življenje na dopustu cenejše, je kuhala sama. Pritikline, brez katerih ne gre, pa so koristili v našem domu. Sicer je bilo življenje v campu prijetno in nihče ni bil vsiljiv ali preglasen za sosedo. Na kaj posebnega se najprej ni spomnila, potem pa je le rekla: Pač, zadnji dan mi je starejši sin zaklenil avtomobilske ključke v avto. Z malo sreče in nekaj iznajdljivosti smo vendarle odprli avtomobil, sicer bi bil dopust, zavoljo te nerodnosti, lahko kaj drag.

Prihodnje leto bomo pa šli kam v toplice. Za moje zdravje bi bilo to dobro. Na zdravje je treba misliti takrat, ko je za to še čas.

Tudi VIKTOR LAMBERŠEK (v IPI od 1947) je letoval v prikolic Induplati v Umagu. Gospodinjili so sami, predvsem zavoljo svobodne izbire časa za zajtrk, kosilo in večerjo.

Plesno glasbo, katero igrajo v stekleni dvorani, ni za starejše, mladi pa plešejo ob vsakem ropotu; enkrat bodo tudi oni drugega mnenja o tem. Sladoledarjev je bilo na pretek, do pozne večerne ure. Tudi sadje je bilo mogoče kupiti tekom celega dne. Slovenske časnike so prodajali v trgovini in v kiosku z datumom natiska. Sade pa je bilo morda za spoznanje cenejše kot doma v Domžalah. Kdo bi to pričakoval!

Najbolj mu je ugajala družba na plaži. Nanjo se bo rad spominjal do prihodnjega dopusta.

Za teden dni ga je veljal dopust za 3 osebe okrog 7.000 din. To gre.

Zato, ker stojijo naše prikolicke tik ob ograji doma Induplati, predlaga tovariš Lamberšek, da bi prihodnje leto napeljali v prikolicke vodovod in zato uporabili gumijeve cevi. To bi povečalo udobnost in strošek bi bil neznaten.

Letošnji pogoji so napravili na družino Lamberšek dober vtis, zato pravi: Tudi prihodnje leto bi se zopet odločil za Umag.

FRANCKA STOPAR je v IPI od leta 1947. Je invalid po prometni nesreči z majhnimi dohodki. Do morja ni prišla, zato se je napotila na Malo planino. V slabem vremenu se je s hčerko peljala na goro z žičnico, nazaj pa sta po treh dneh šle preko Primoža peš. Na planini jima je bilo všeč, pa tudi kuhinjo oskrbnice Nade sta pohvalili. Nada jima je dala tudi napotek za nabiranje zdravilnih zelišč in planinskih rož tako, da so bili trije dnevi hitro naokrog. Nič čudnega, da računa s tem, da bi še preostale štiri dni preživela v domu Induplati na Mali planini.

Tudi ob letu bi se zopet odločila za hribe. Dobro se počuti tam gor (Francka je invalid, ne pozabite) in dobro ji dé, če jo veter poboža po licih. S kakšnim žarom mi je to povedala, zato ni nič čudnega, če se je v moji notranjosti oglasila tista hribovska »zato pa le, pojdimo na goré...«!

ZOFIJA BERGANT (v IPI od leta 1954) je z družino, pet jih je, letovala v lastni braki prikolic v Čatežkih toplicah. Kuhali so sami, bili so v campu in vse skupaj jih je stalo za teden dni okrog 5.000 din. Z vremenom so imeli srečo, sicer pa se v Čatežu lahko kopaš v topli vodi tudi v deževnem vremenu v zaprtih bazenih. Pri prijavi za camp dobiš tudi vstopnico za neomejeno število obiskov v bazenih (štirje so na razpolago). Z enim sorazmerno nizkim računom je vse plačano. Kako enostavno!

Pripombe na camp grede le v tem, da so vsi prostori v njem rezervirani, največ od Zagrebčanov, za celo leto. Prostor dobiš tako le, če se eden od zakupnikov »odjavi« za določen čas. V campu je dobro založena trgovina, ki je odprta od 10. do 23. ure, nekatere stvari pa dobiš že v jutranjih urah. Cene so zmerne tudi pri pijačah. Po meso pa je treba v Brežice, ker v campu še ni urejena mesnica.

V prijetnem spominu mi je ostal izlet »na kmetek«. Najprej smo morali z brodom preko Save, pri kmetu pa smo pili dobro vince in z ubranim petjem potrdili, da smo pravi Slovenci, je rekla Zofija.

Prihodnje leto bomo šli na morje, nekam na srednji Jadran, v Umagu nam ni več všeč.

IVANKA URBANIJA (v IPI od leta 1971) je letovala s 4-člansko družino v prikolic Papirnice Količevo v Vrsarju. Za 10 dni jih je

dopust stal okrog 6.000 dinarjev. Camp se imenuje vodnjak, in je ob samem morju. Je zelo urejen in opremljen z vsem, kar sodi vanj. Poleg recepcije je tudi ambulanta, kar je zelo pomembno. Skale na obali so zalite z betonom, tudi prehod v bolj globoko vodo je skalnat. Počasi se globina veča in morje je zelo čisto, bolj kot v Umagu.

V posebnem spominu ji je ostal nenameravan izlet v kraljestvo nudistov. Sele ko so bili zopet v znanim okolju, so se počutili dobro in vedro. Ni povsod za vse, op. p.!

Cene v samopostrežni restavraciji so zmerne, v a la carte restavraciji pa je treba odšteti za večerjo za 2 osebi + 0,7 l vina kar 640 din. Veliko, kajne!

Tudi prihodnje leto bomo šli nekam na morje. Pogoji, moji ali moževi, bodo merodajni je pristavila.

PAVLE PIRNAT je taboril 14 dni pri zasebniku na otoku Murterju (pri Šibeniku). Za dve osebi je odštél za letošnji dopust 15.000 dinarjev. Vsako leto se napoti drugam, toda svet okrog Murterja in Kornati, kot širše območje, mu zelo ugaja. Tudi prihodnje leto bo šel tja, ker je eden od domačinov napovedal enotedenska krožna potovanja med Kornati z barko, na kateri bodo ves čas hotelsko oskrbljeni.

Pavle se zelo navdušuje za hrano iz morja (ribe, školjke, raki). V Istri tega ne dobiš, zakaj, to naj povedo odgovorni! Na ples je treba pozabiti, ker ni, da bi odpiral za 2 ali 3 mesece disco klube. Enkratne pa so zabave, ki jih domačini prireajo na svojih barkah. Kako preprosto — in cenen! Pot do cilja traja 7 ur s svojim avtomobilom. Kolone ni bilo, le enkrat je promet zastal, ko se je zgodila prometna nesreča. Na cesti je treba imeti tudi srečo.

MATE BALOH (v IPI od leta 1969) se je edini od mojih sogovornikov odločil za tujino. Severno Italijo je prepotoval zato, ker so mu neznani kraji mik, ki ga želi čim bolj izkoristiti. Sedem se jih je odpeljalo s kombijem (šofer je bil obenem vodič) in za vse skupaj je vsak plačal za 4-dnevno potovanje po 2.000 din. Ni veliko (op. p.).

Pot jih je vodila preko Trbiža v znano zimsko letovišče Cortina d'Adre po dolini nekdanjega umetnega jezera do mesta Longarone, pri tem so gledali na vrhove Marmolade in se povzpeli na Passo Pordoi. Enkrat so šotore postavili ob jezeru in drugič gledali z višin na prostrano okolico. Z zanimanjem sem ga poslušal, ko mi je pripovedoval o naseljih, visoko nad krajem Longarone, ki so bila zgrajena ob obali umetnega jezera, katerega od tiste strašne katastrofe naprej ni več. Tudi o grobovih 1.800 žrtev takratne nesreče je pravil. Veliko zanimivega je na svetu, nekatere od njih niso niti predaleč, le na drugi strani meje so. Škoda!

O cenah je govoril Mato bolj sramežljivo; pristojbina za šotor in avto v campu za dve noči stane 950 din. Povratna vozovnica za žičnico stane 360 din in 1 kilogram kruha 95 din (vse preračunano po tečaju v dinarje — op. p.).

Čeprav mu veliko bolj prija oster planinski zrak, se je Mato Baloh odločil, da bi prihodnje leto obiskal Dubrovnik in si ga »podrobno« ogle dal. Računa, da bodo tudi domači gostinci tako prijazni z gosti, kot so to v Italiji. Upanje ni čisto iz trte izvito. Končno sta obe deželi poleti turistični.

To so bile pripovedi osmih naših sodelavcev. Le trije so bili v Umagu. Tem je bilo tam všeč, drugi menijo

drugače. Morda bi kazalo njihovim izjavam prisluhniti, ker samo z anketo še ne bomo nič storili. Vedeti pa je le treba, da Umaga ne gre zanemariti, čeprav njegove vrednosti ne cenimo več, kot bi bilo treba. Nekaj podobnega velja za Malo planino. Kdor more, naj gre gor! Ne bo mu žal!

O tujini pa smo tudi nekaj slišali. Nekaj jih bo še šlo »ven« na dopust, toda teh bo vsako leto manj. In nič ne bo pri tem nepravilnega.

Pogovor je vodil
in komentar napisal
Otmár Lipovšek

TAKŠNI SMO

Ko je tekla beseda o pravkar minulem dopustu, mi je tovariš BALOH živo opisal posebnost, kateri namenjam ta samostojni komentar.

O krajih je govoril in o ljudeh iz severne Italije. Prijaznost in gostoljubnost bi jim lahko razbral iz oči. Tudi pokrajina je čudovita. Vse je tako skladno, da ni mogoče povleči ločnice med naravo in napravami ter zgradbami, ki jih je naredila človekova roka. Hišice, tako je rekel, stojijo ob cesti ali visoko v bregéh. Vsaka posebej je lepota. Okrog nje je vse čisto, skratka, ko je gradnja dokončana je vse delo zaključeno. Pa na to sem postal posebej pozoren, je nadaljeval Mato, da nima nobena hiša, ne tista ob cesti in ne tista, ki stoji čisto na samem, ograje.

Si lahko to zamislite v naših krajih. Poglejte novejšo hišo, s kakšnimi ograjami so obdane. Zdi se mi, da so že same ograje vredne toliko, kot pol hiše. In večino teh ograj izdelamo s kreditom, katerega dobimo pravzaprav za gradnjo hiše. Koliko denarja razsipamo za zidove, ki so le malokrat okusni. Zidovi, pravi zidovi ločujejo sosede.

Pa smo še nedavno tega dejali »ne vrag, le sosed bo me-jak...«. Koga se pa bojimo, da so nam potrebni takšni zidovi okrog hiše?

S tem komentarjem stvari ne bom spremenil, morda pa bom našel nekje somišljenika, ki bo mojega mnenja. Morda bodo tudi kreditorji začeli razmišljati o tem vprašanju. Morda bodo zato dobili kredit trije namesto dveh. Vsak kolikor bo zaprosil, toda brez zidov, ki ločujejo sosede.

Otmár Lipovšek

Park med našim počitniškim domom in morjem v Umagu

VEČSLOJNE KONSTRUKCIJE

Nadaljevanje in konec

Če temperatura povratnega zraka narašča na več, kot znaša v hali, in če bi najsončno toploto izkoristili v druge namene, potem preusmerimo dovajanje zraka preko najbolj zunanjega medprostora hale.

To preklapljanje poteka avtomatsko preko tipalca temperature, ki je v nastavku povratnega zraka nad priključkom medprostora med plašči hale na kanalih za povratni zrak. Istočasno se odprejo fleksibilni ventili loput na odprtinah za povratni tok v medprostorih. Da bi preprečili v hladnem vremenu, da bi prišla skozi netesna mesta v medprostor vlaga spustijo svež, suh zrak v majhnih količinah v nasprotni smeri tega toka. Ta krak kroži nato skupaj z izrabljenim zrakom v notranjost medprostora in končno do klima naprave.

To petslojno montažno zgradbo, z napihovanjem v večih smereh, tako kot v najbolj notranji kot v popolnoma zunanji celici (medprostoru, op. p.) so podrobno analizirali v klimatski komori podjetja Hocht AG.

Pri meritvah v klimatski komori so naredili tudi učinke sončnih žarkov.

Iz diagrama je razvidno, da ne uhaža skozi »streho« (plašč hale, op. p.) nič več toplote, če je zunanja toplota 15°C in notranja $+32^{\circ}\text{C}$, če obsevamo streho z 250 W/m^2 . Toliko toplotne moči je še, četudi je vreme oblačno. Ta sega do 300 W/m^2 .

Minimalno difuzno sevanje v zimskem času znaša po zadnjih meritvah 60 W/m^2 . To zmanjšuje pretok toplote skozi pet plaščev debelo zgradbo za okrog 25%, tako da dobimo primerjalno vrednost K, ki je 0,75 do 0,80.

6-krat več toplote od tiste, ki je šla šlo s sončnimi žarki v halo 5 do

Izračunali so, da je za halo 8211 10 bočnih oken v izmeri $12,5 \times 4,8\text{ m}$, razporejenih v obliki podaljšane 1.350 m^2 prekrите površine, ki ima nega osmerokotnika, v letu dni pri izgubo. To velja predvsem za pokrita kopališča, ko zmanjšujejo temperaturo v prostoru za tisti čas, ko ni plavalcev.

To zmanjšanje temperature je pri kopališčih praviloma možno zato, ker so prilično majhnih mer in jih je mogoče zopet hitro ogreti. Že samo ta ukrep zmanjšuje izgube za voljo transmisije za okrog 35%.

H dobremu počutju kopalcev doprinaša poleg naštetega še oranžna svetloba, ki pronica skozi plašč hale in brezvetrja, saj ni praktično nobenega gibanja zraka.

Zrak priteka po zračnikih, ki imajo odprtine izpod podnic po vsej dolžini oken. Okna so izolacijsko zasteklena. Hitrost pretoka zraka je $1,5\text{ m/sec}$. Ta zrak se giblje v smeri prečnice in navzame med potjo vlago, ki je v prostoru in je speljan v posamezne segmente plašča in od tam preko povratnega kanala do klimatske naprave. Hit-

rost gibanja zraka na vstopnih odprtinah je $0,16\text{ m/sec}$ in povprečna hitrost okrog 0,3 do $0,5\text{ m/sec}$.

V povratnem toku v klima napravi je zrak speljan najprej skozi hladilni register (hladilni regulator, op. p.). Skozi to napravo je speljana tudi voda iz bazena, ki jo za potrebe pretakanja poganja majhna črpalka.

Če želimo do skrajnosti izkoristiti toploto, ki prodre od sončnih žarkov na plašč hale, potem lahko to toploto izmenično uporabimo tudi za segrevanje vode. Lahko pa je to tudi sveža voda iz cevovoda, ki jo nato prečrpavamo skozi toplotno vodno črpalko.

V nočnem času nam zadostuje voda iz bazena kot vir toplote za ogrevanje notranjosti prostora (zračne hale, op. p.)

V velike hale lahko namestimo, iz prav lahkega materiala, manjše prostore, kot so to kabine za kopalce, stranišča in tuše.

Za prezračevanje teh samostojnih enot ne potrebujemo posebnih ventilatorjev. Dovolj je, če te enote le prekrijemo in na vrhu speljemo izrabljeni zrak na prosto. Za to ni treba, da imamo na voljo posebne ventilatorje, zato odpade tudi vzdrževanje in popraviljanje le-teh. Prezračevanje je urejeno ves čas, dokler hala stoji. Seveda pa lahko tudi v tem primeru izkoristimo izrabljeni zrak za ponovno pridobitev toplote.

Prvo halo s petimi plašči so zgradili v letih 1977–1978 za kopališče v Kuppenheim pri mestu Karlsruhe. Poleg hale nad kopališčem, ki meri 400 m^2 vodne površine, so postavili še posebno halo, v kateri je restavracija, dvojna savna in kopališče, kjer lahko vodo umetno vzvalovijo, s stolpom za skakanje v vodo in ležalniki na travi. Po podatkih, ki nam jih je dal župan, so bili gradbeni stroški veliko manjši, kot bi stala klasična zgradba.

Gosti se počutijo v hali tako prijetno, da prihajajo tudi iz oddalje-

nosti 70 km. Stoti dan obratovanja tega kopališča, ki stoji ob mestu z 8.000 prebivalci, so pozdravili že 100.000-tega gosta.

S pomočjo posebnega računalnika, ki so ga izdelali prav za ta namen, so izračunali najprimernejšo obliko in sile, ki delujejo na šotor. Iz tega so izračunali vse kroje. Računalnik je pri tem nakazal proge tako, da potekajo enakomerno in nikjer ne prekrivajo koristno širino. Tudi šivi na zunanjem in notranjih plaščih ležijo ravno drug nad drugim. Nadalje je nakazano za vsak plašč posebej, kje so sidrne točke, vse pa je izrisano v merilu 1:50. Program je zelo fleksibilen. Lahko bi izračunali vse nastopajoče sile in obremenitve, pa tudi posamične sile ter tudi podatke o materialu bi lahko dobili iz računalnika.

Tako je zadoščeno zelo fleksibilni površini. Ločne setene in okna lahko vstavljate poljubno v obliki mnogokotnika. Okna so lahko poljubnih velikosti, pa tudi njih število je lahko poljubno, kolikor si jih v mnogokotniku pač želite.

Te vsestranske oblike hal lahko poljubno sestavljate, kar omogoča gradnjo zelo živahnih konstrukcij. Kadarkoli želite lahko prigradite tudi pri oknih, ki so praviloma izdelana iz gotovih delov iz jeklobetona.

Za zunanji plašč so doslej uporabljali največ izredno močno Treviro, plastificirano s PVC. Enak material so uporabljali tudi za notranje plašče. Za vmesne plašče pa se je najbolje obnesla hostafon FE folija.

Po dogotovitvi obeh dosedanjih hal v Neuenhofnu pri Kremsu v Avstriji in Kuppenheimu v ZRN gradijo tretjo halo v Steinu pri Nürnbergu.

Delajo pa na tem, da bi sisteme hal v detaljih izboljšali in jih po vprašanju energije optimirali, da bi imel nadaljnji razvoj v tem svojo računico.

Vozniki avtorelija Miro Troha, Janez Cerar in Franc Lončar (glej članek v junijski številki Konoplana)

Naš izlet

V meglenem jutru, v upanju na sončno vreme, smo se sodelavci iz oplemenitilnice zbrali pred tovarno, kjer nas je že čakal avtobus, da se odpravimo na Štajersko. Naš cilj je bila Logarska dolina oziroma slap Rinka.

Takoj je bilo razpoloženje zelo veselo, kljub temu, da nas je bilo v avtobusu samo sedemintrideset. Že ob sedmi uri smo prispeli v Sempeter, kjer je bil naš prvi cilj ogled jame Pekel. Hribi so bili zaviti v meglo in vsi smo se zaskrbлено ozirali v nebo. Brez dežnikov smo stopili po pešpoti, ob žuborajočem potoku, do jame, ki je razdeljena na tri dele. Prvi del se imenuje »pekel«, kjer so bivali ljudje še pred našim štetjem, zato je jama opustošena in oropana. V drugi del imenovan »vice« smo se vzpeli po skoraj navpičnih stopnicah. V roku, ki je zelo bogat s kapniki, se je pri odkrivanju in raziskovanju smrtno ponesrečil jamar Suva, po katerem se rov imenuje Suvin rov. V tem delu so našli, pri odkopavanju, kosti, ki kažejo na življenje v času pred našim štetjem, pa tudi v novejši zgodovini. Ko smo se po strmih stopnicah vzpenjali naprej, smo prišli na vrh hriba na plano ali v »nebesa«.

Po ogledu smo odrinili v Liboje, trgovino keramike, nato pa se odpeljali v Mozirje. Spotoma smo se čisto nenajavljeni ustavili še pri kmetu (znancu), ki nam je z obilo dobre volje postregel z malico in dobro domačo kapljico. Poslovili smo se okrepčani z vabilom, da se jeseni zopet vidimo, in se odpravili v Savinjski gaj. Po ogledu cvetovih gredic smo šli na kosilo v Sol-

čavo in sprehodili do slapa Rinke.

Poveselili smo se v bližnji počitniški postojanki, kjer smo ob glasbi ansambla AMD Celje ostali do pol osmih zvečer. Utrujeni in polni vtisov smo se vračali po serpentinasti cesti preko Gornjega grada, in nikomur ni bilo žal, da je bil z nami.

Iva iz oplemenitilnice

ZAHVALA ZA POMOČ IN SODELOVANJE

Najlepše se vam zahvaljujemo za pomoč in sodelovanje, ki ste nam ju nudili ob pripravah in organizaciji državnega prvenstva v preskakovanju ovir, ki je bilo 18. in 19. 7. 1981 na Krumperku. Prireditelj je lepo uspela v splošno zadovoljstvo tekmovalcev, gledalcev in nas organizatorjev ter preko sredstev javnega obveščanja predstavila Krumperk in njegovo lepo okolico celotni Jugoslaviji. Naš klub je osvojil 5. mesto v juniorski ekipni konkurenci SFRJ, kar predstavlja za tako mlad klub lep uspeh ter nam daje spodbudo za nadaljnje delo.

Za organizacijski odbor:
dr. Franc HABE

ZAHVALE

Ob smrti mojega očeta

PETRA KIMOVCA

se želim zahvaliti svojim sodelavkam in sodelavcem za izraze sožalja in denarno pomoč.

Žalujoča hči Slavka Plevel

Ob smrti mojega očeta

ŠTEFANA ŽANDARJA

se sodelavkam in sodelavcem sukalnice in predilnice zahvaljujem za izraze sožalja in denarno pomoč.

Žalujoča hčerka Tončka Čuk

Ob izgubi mojega očeta

STANKOTA RUČIGAJA

se zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za izraze sožalja, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Žalujoča hči Milena
por. Divjak

Sodelavkama, ki sta me v imenu sindikata obiskali v času moje bolezni, se za obisk in denarno pomoč iskreno zahvaljujem.

TONČKA ČUK

obvestila iz kadrovske službe

TOZD PROIZVODNJA

Vstopi:

1. VRTAČNIK JANEZ, barvar na jiggru, prišel iz JLA 6. 7. 1981,
2. KOROŠEC ANDREJ, vzdrževalec strojev, vstopil 27. 7. 1981,
3. KOROŠEC VILI, mikanje, vstopil 28. 7. 1981,
4. STRUPAR DARKO, mazanje strojev v tkalnici, vstopil 11. 8. 1981,
5. KOŽAR BORIS, not. tran. sur. tkan., vstopil 14. 8. 1981.

Izstopi:

1. ZARNIK SONJA, dvojenje, izstopila 30. 6. 1981,
2. AVBELJ JANKO, vzdrževalec strojev, odšel v JLA 3. 7. 1981,
3. VERTOVEC PAVEL, expedit, odšel v JLA 3. 7. 1981,
4. SVETLIN MARIJA, čišč. sur. tkanin, upokojena 14. 7. 1981,
5. PAVLOVIČ RAJKO, vzdrževalec strojev, upokojen 31. 7. 1981,

6. CERAR ANA, sprem, dvigala, upokojena 31. 7. 1981,

7. SALKIČ NAZIFA, previjanje v pred., izstopila 31. 7. 1981,
8. MAUČEC PAVLA, tkalka, izstopila 31. 7. 1981,
9. GRGIČ IVO, pom. in tran. delavec, izstopil 14. 8. 1981,
10. GORTA MILKA, tkalka, izstopila 31. 8. 1981.

TOZD KONFEKCIJA

Vstopi:

1. GRM BREDI, šivilja, vstopila 7. 7. 1981,
2. ŠUM DRAGO, del. na prip. ogrodi, vstopil 13. 7. 1981,
3. ŠOSTARIČ JOŽE, del. v kov. konstr., vstopil 10. 8. 1981,
4. OSOLIN VIKTOR, del. v težki konf., vstopil 10. 8. 1981,
5. URBANIJA VLADKA, konf. šivilja, vstopila 10. 8. 1981,

6. KODERMAN RAJKO, del. v težki konf., vstopil 11. 8. 1981.

Izstopi:

1. STRAŽAR JOŽE, del. v kov. konstr., izstopil 31. 7. 1981,
2. SMRDEL MATJAZ, del. v cer. oddelku, izstopil 24. 7. 1981,
3. PAVLI MARKO, del. v cer. oddelku, izstopil 13. 8. 1981,
4. LEBAR MIHAELA, konf. šivilja, izstopila 18. 8. 1981.

TOZD MALOPRODAJA

Ni bilo sprememb.

TOZD RESTAVRACIJA IN POČITNIŠKI DOMOVI

Vstopi:

1. KORBAR DARKO, kuhar, prišel iz JLA.

Nadalj. na 12. str.

POROČILO O GIBANJU OD ZA:

Vrednost točke je znašala v bto vrednosti, in sicer: za junij din 0,07 in za mesec julij din 0,08.

Povprečno izplačani osebni dohodki so se gibali sledeče:

JUNIJ:

TOZD Proizvodnja din 10.051.—
TOZD Maloprodaja din 11.881.—

TOZD Restavracija in počitniški domovi din 11.145.—

TOZD Konfekcija din 9.828.—
Delovna skupnost skupnih služb din 14.521.—

JULIJ:

TOZD Proizvodnja din 11.099.—
TOZD Maloprodaja din 13.190.—

TOZD Restavracija in počitniški domovi din 12.633.—

TOZD Konfekcija din 10.753.—
Delovna skupnost skupnih služb din 17.048.—

Pregled osebnih dohodkov za mesec junij in julij za delo v polnem delovnem času, ob normalnih delovnih pogojih in polni oceni zahtevnosti del oziroma nalog.

Razred	junij 1981					julij 1981				
	TOZD Proiz.	TOZD Malop.	TOZD Rest.	TOZD Konf.	DSSS	TOZD Proiz.	TOZD Malop.	TOZD Rest.	TOZD Konf.	DSSS
7000—8000	35			52		9			16	1
8000—9000	104		3	80	3	49			37	1
9000—10000	170	5	2	49	12	106		1	63	
10000—11000	100	5	9	33	6	120	4	3	52	3
11000—12000	37	8	2	24	10	112	6	5	42	8
12000—13000	20	3	1	7	12	39	8	5	24	9
13000—14000	27	1	1	5	8	30	4	3	11	8
14000—15000	11		1	1	12	18			9	9
nad 15000	9	3	1	13	41	28	4	3	15	67
skupaj	513	25	20	264	104	511	26	20	269	106
najnižji OD	7067	9078	8615	7027	8710	7347	10028	9742	7554	7982
najvišji OD	10051	11881	11145	9828	14521	26562	24360	21710	24801	32619
povprečni OD	23912	21921	19799	21771	14521	11099	13190	12633	10753	17048

Nadalj. z 11. str.

Izstop:

1. DIVJAK MARIJA, čišč. gost. prostorov, izstopila 31. 7. 1981.

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Vstopi:

1. PAVLIČ MARJETA, ref. v fin. odd. — pripravnik, vstopila 20. 7. 1981,

2. FLEISCHMANN MARIJA, korespondent v EAS, vstopila 27. 7. 1981,

3. BODLAJ ANICA, blagajnik, vstopila 6. 8. 1981.

Izstopi:

1. MAJDIČ JANJA, tekstilni tehnik, izstopila 15. 7. 1981,

2. ŠOŠTARIČ MAJDA, luk. in verif. v EOP, izstopila 31. 7. 1981.

Poročilo o bolniških izostankih za mesec junij 1981

TOZD	Bolezen ‰	Nesreče pri delu ‰	Nega druž. članov ‰	Sprem. druž. članov ‰	Redni por. dopust ‰	Podalj. por. dopust ‰	Skupaj ‰	Izpadle ure
Proizvodnja izdelkov iz sintetičnih vlaken	6,80	0,66	0,85	0,18	1,20	1,19	10,88	10.878
Maloprodaja	2,62		1,33	0,30		5,49	9,74	461
Restavracija in domovi	2,50		3,08				5,58	203
Konfekcija	5,47	0,34	0,96	0,69	1,76	2,82	12,04	6.291
Delovna skupnost SS	3,96		1,06	0,12	1,58	0,28	7,00	1.380
Povprečni izostanki za celotno podjetje:	Izostanki zaradi bolezni							7,19 ‰
zaposlenih 980 delavcev	Izostanki zaradi nesreč							0,46 ‰
	Izostanki zaradi nos. in por.							1,35 ‰
	Izostanki zaradi podalj. por. dop.							1,65 ‰
	Skupaj :							10,65 ‰

Poročilo o bolniških izostankih za mesec julij 1981

TOZD	Bolezen %	Nesreče pri delu %	Nega druž. članov %	Sprem. druž. članov %	Redni por. dopust %	Podalj. por. dopust %	Skupaj %	Izpadle ure
Proizvodnja izdelkov iz sintetičnih vlaken	5,90	0,51	0,32	0,04	1,00	1,63	9,40	9.741
Maloprodaja	3,91		0,57			4,07	8,55	420
Restavracija in domovi	0,78		3,12	0,19			4,09	147
Konfekcija	3,36	0,41	0,73	0,18	2,18	3,18	10,04	5.493
Delovna skupnost SS	4,05		0,15	0,04	1,00	0,93	6,17	1.280
Povprečni izostanki za celotno podjetje:								5,37 %
zaposlenih 978 delavcev								0,40 %
								1,30 %
								2,03 %

REDAKCIJO

SMO

ZAKLJUČILI

28. AVGUSTA 1981

Izdaja v 1400 izvodih DO INDUPLATI Jarše n. sol. sub. o. Uredniški odbor: Hilda FRELIH, Gordana GARDASEVIC, Otmar LIPOVSEK, Janez KOSMAC, Cilka MRDJENOVIC, Ingo PAŠ, Bernarda PAVLIČ (urednica), Alojz PUŠLAR, Matjaž PAVLIN, Janko UKMAR, Majda VRHOVNIK. Natisnila tiskarna Učnih delavnic v Ljubljani. Konoplan je oproščen plačila prometnega davka z odločbo Sekretariata za informacije SRS (421-1/72 od 8. 4. 1974).